

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/137/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125011889
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2125011889.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu riaditeľa ÚVTOS na podmiennečné prepustenie s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 04.08.2025, č. k. 12PP/24/2025-22, na neverejnom zasadnutí konanom 25.09.2025 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje a vec sa vracia súdu I. stupňa, aby o nej znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

- Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo 04.08.2025, č. k. 12PP/24/2025-22, podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 2 Trestného zákona zamietol návrh riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou o podmiennečné prepustenie odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) z výkonu trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/23/2018 z 21.01.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/23/2018 z 25.07.2022, a trestným rozkazom Okresného súdu Senica, sp. zn. 23T/4/2025 zo 14.03.2025.
- Zamietnutie návrhu okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený splnil len formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov. Na základe záverov vyplývajúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody okresný súd dospel k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe. Pozornosť však upriamil na odpis registra trestov, podľa ktorého bol odsúdený doposiaľ sedemkrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť, pričom mu boli ukladané podmiennečné aj alternatívne tresty. Skonštatoval, že odsúdený je síce vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát, avšak vzhľadom na správanie sa odsúdeného pred výkonom tohto trestu možno správanie odsúdeného hodnotiť ako účelové v snahe docieľiť podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti možno posudzovať aj napriek zahladeným trestom. Mal za to, že odsúdený sa svojím správaním len prispôsobuje prostrediu ústavu, avšak z jeho strany nejde o preukázanie opravdivého polepšenia.
- Okresný súd z tohto dôvodu uzavrel, že u odsúdeného nebola splnená 1. materiálna podmienka, a keďže pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje kumulatívne splnenie zákonom stanovených podmienok, nebolo potrebné ani skúmať splnenie 2. materiálnej podmienky. Okresný súd preto návrh ako nedôvodný zamietol. Navyše skonštatoval, že nebol doručený ani súhlas dotknutých osôb s kontrolou technickými prostriedkami.
- Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, rovnako i zástupca ÚVTOS, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.
- Zahlásenú sťažnosť odsúdený odôvodnil vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 14.08.2025.

6. Odsúdený zdôraznil, že vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát a i napriek tejto skutočnosti mu okresný súd nedal šancu, pričom napadnuté uznesenie založil len na trestnej minulosti. Dokonca ho označil za recidivistu. Preto žiadal o opätovné rozhodnutie a zohľadnenie skutočnosti, že vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát.

7. Prokurátorka sa k dôvodom sťažnosti do konania neverejného zasadnutia bližšie nevyjadrila.

8. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 13.08.2025.

9. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

10. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

11. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienene prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

12. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, krajský súd zistil, že okresný súd rozhodoval na verejnom zasadnutí po vypočutí odsúdeného a po vykonanom dokazovaní. V tejto spojitosti je okresnému súdu potrebné vytknúť tú skutočnosť, že elementárnou súčasťou spisového materiálu nie je uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 25.07.2022, sp. zn. 1T/23/2018 o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia prostredníctvom, ktorého mu bol premenený podmienene trest v trestnej veci Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom vedenej pod sp. zn. 1T/23/2018, a na ktoré okresný súd odkazuje vo výroku napadnutého uznesenia. Okresný súd tak rozhodoval bez nevyhnutného podkladu. Na dôvažok výrok formuloval nesprávne, keď prihliadol na ust. § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, keďže ide o osobu prvýkrát vo výkone trestu odsúdenú za zločin, teda sa postupuje podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného

zákona a súčasne nezohľadnil ust. § 66 ods. 3 Trestného zákona, keďže u odsúdeného ide o výkon postupne uložených a nariadených trestov odňatia slobody.

13. V ďalšom krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že v čase rozhodovania okresného súdu odsúdený vykonával postupne uložené a nariadené tresty odňatia slobody, konkrétne:

- úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a iné, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 21.01.2019, sp. zn. 1T/23/2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 25.07.2022, sp. zn. 1T/23/2018, a ktorý vykonáva od 01.07.2024 s predpokladaným koncom 01.07.2026,

- a trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica zo 14.03.2025, sp. zn. 23T/4/2025, právoplatným 18.04.2025, a ktorý bude vykonávať od 01.07.2026 s predpokladaným koncom výkonu 01.08.2026.

14. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju splnil, nakoľko vykonal pomernú časť z uložených trestov, konkrétne polovicu z trestov v zmysle § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

15. Vo vzťahu k posúdeniu splnenia zvyšných dvoch zákonných (materiálnych) podmienok podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, mal okresný súd v tejto súvislosti ďalej skúmať, či u odsúdeného došlo k polepšeniu, teda, či u neho prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti oprávňujúci „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, v rámci čoho musí zväžiť aj závažnosť a povahu trestného činu, ktorého sa vykonávaný trest týka, plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti, ktoré je možné zistiť z hodnotenia odsúdeného ústavom, v ktorom vykonáva alebo vykonával trest odňatia slobody, väzbu, jeho charakteristík, posudkov a podobne, ktoré sú obsiahnuté aj v spise tak, aby okresný súd mal dostatočný podklad pre zistenie, či je možné od odsúdeného reálne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

16. Okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia konštatoval, ako to už bolo vyššie uvedené, že pri svojom rozhodovaní zohľadňoval hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, teda správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, okrajovo poukázal na to, že odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody a na trestnú minulosť odsúdeného. Pritom mal dôvodné pochybnosti o tom, či sa odsúdený polepšil a či možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Okresný súd však už nevedel, či sa odsúdený zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré u neho viedli k spáchaniu trestnej činnosti, za ktorú uložené tresty vykonáva, aké konkrétne záporné vlastnosti, či charakterové črty viedli u odsúdeného k spáchaniu trestnej činnosti, zjavne preto, že dokazovanie v tomto smere nevykonával. Obzvlášť bez uvedenia konkrétnych skutočností odôvodňujúcich záver, že sa odsúdený mal väzenskému režimu len prispôbiť, pričom nerozvedol svoje úvahy ohľadom skutočností plynúcich z hodnotenia ÚVTOS.

17. Takéto odôvodnenie napadnutého uznesenia považuje krajský súd za nedostatočné a nespĺňajúce parametre predpokladané zákonom. Okresný súd pri prvej materiálnej podmienke len stroho konštatoval, že u odsúdeného neboli zistené negatívne poznatky. Totižto nateraz vyplynulo, že odsúdený má správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, bol jedenkrát disciplinárne odmenený, pričom okresný súd nevyhodnotil množstvo, význam a čas získanej disciplinárnej odmeny vo vzťahu k celkovej dĺžke trestu a relevantnej skutočnosti, že návrh podal riaditeľ ÚVTOS. A tiež to, či disciplinárnu odmenu spolu so správaním odsúdeného nepovažuje za tak významné, aby mohol konštatovať polepšenie odsúdeného. Taktiež okresný súd odignoroval vyhodnotiť i ďalšie relevantné skutočnosti ako postoj odsúdeného k trestnej činnosti, voľnočasové aktivity, vzdelávanie, pracovné zaradenie, program zaobchádzania a iné. Takto všeobecne formulované konštatovanie okresného súdu nie je preskúmateľné, keďže nie je zrejmé, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru, že odsúdený nepreukázal polepšenie.

18. Na účely preskúmania druhej materiálnej podmienky okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na odpis registra trestov, teda že odsúdený bol doposiaľ 7-krát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť, pričom poukázal na druhy ukladaných trestov, avšak tieto skutočnosti opäť bližším úvahám nepodrobil.

19. Krajský súd sa preto stotožnil so sťažnostnými námietkami odsúdeného, že rozhodnutie okresného súdu je založené vo svojej podstate na jeho trestnej minulosti, pričom v ňom absentuje relevantné vysporiadanie sa s okolnosťami týkajúcimi sa posúdenia zákonnej podmienky, či v budúcnosti povedie riadny život. Predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti však nemôže byť založený predovšetkým,

či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy aj prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmieničnom prepustení na slobodu, ako aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného.

20. V tomto načrtnutom kontexte krajský súd uvádza, že úvahy okresného súdu o osobe odsúdeného v kontexte jeho trestnej minulosti, síce majú relevanciu pri skúmaní splnenia podmienok na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak prognózu vedenia riadneho života nie je možné usudzovať výlučne na základe toho, aký trestný čin odsúdený spáchal, akým spôsobom a aký trest zaň dostal bez zasadenia do konkrétneho kontextu kriminálneho života odsúdeného (ako napr. vek odsúdeného, frekvencia páchania trestnej činnosti, časové odstupy medzi trestnou činnosťou, jej závažnosť, charakter, gradácia, okolnosti spáchania trestnej činnosti a iné). Len poukázanie na povahu spáchaného trestného činu nie je dostačujúce na vyslovenie predpokladu, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri skúmaní tohto zákonného predpokladu je potrebné zamerať sa aj na zodpovedanie otázky, aký vplyv mal na odsúdeného doterajší výkon trestu odňatia slobody a v tomto smere i na to, či čiastočný výkon tohto trestu mal na neho dostatočne silný prevýchovný účinok, ktorý odôvodňuje predpoklad vedenia riadneho života po podmieničnom prepustení. Význam má aj podľa možnosti čo najúplnejšia identifikácia osobných či sociálnych podmienok, ktoré má odsúdený vytvorené na prechod do bežného života, a či tieto v individuálnych okolnostiach danej veci etablojú dostatočný predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti (viď nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 250/2023).

21. Keďže odsúdený v rámci svojej kriminálnej anamnézy páchal prevažne majetkovú trestnú činnosť a maril výkon úradného rozhodnutia, bude potrebné zistiť, čo urobil odsúdený vo výkone trestu preto, aby už nepáchal trestnú činnosť, teda či má zabezpečené alebo aspoň prisľúbené zamestnanie, aby mal legálny príjem, keďže i v minulosti pracoval, no napriek tomu siahal na majetok cudzích bez oprávnenia a ako pracuje na svojom disrešpekte k súdnym rozhodnutiam. V tejto spojitosti bude potrebné podrobnejšie rozobrať tiež resocializačnú prognózu odsúdeného, riziko recidívy a tiež predchádzajúci spôsob života odsúdeného. Súčasne bude okresný súd povinný zohľadniť povahu trestných činov, za spáchanie ktorých si odsúdený aktuálne odpykáva nepodmienené tresty a zaradenie odsúdeného nielen do konkrétneho ústavu na výkon trestu, ale i do diferenciacnej skupiny.

22. Na dôvažok odsúdený dôvodne namietal, že u neho bolo potrebné zohľadniť, že je vo výkone trestu prvýkrát. Na tomto mieste sa ale zároveň žiada doplniť, že ani osoba, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát ako odsúdený (keďže u neho sa jedná o výkon postupne uložených trestov), nemá automaticky nárok na to, aby bola podmienične prepustená. Rovnako je potrebné striktné individuálne preskúmať splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok a pokiaľ sa dospeje k záveru, že riziko recidívy je u takejto osoby príliš vysoké, nemôže byť pre absenciu druhej materiálnej podmienky podmienične prepustená.

23. Už len vyššie uvedené nedostatky napadnutého uznesenia sú dôvodom pre jeho zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

24. Avšak krajský súd dospel k záveru, že okresný súd si mal pripojiť celý spisový materiál Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/23/2018 a tiež Okresného súdu Senica pod sp. zn. 23T/4/2025. Nie z dôvodu, že by malo ísť o bežnú prax súdov, ale preto, že rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 21.01.2019, sp. zn. 1T/23/2018, v tomto prípade neobsahoval žiadne odôvodnenie v zmysle § 172 ods. 2 Trestného poriadku a v trestnej veci Okresného súdu Senica vedenej pod sp. zn. 23T/4/2025 bol vydaný trestný rozkaz. Ide totižto o to, že ak nepoznáme osobnostný profil odsúdeného pred spáchaním trestného činu, za ktorý bol odsúdený, nevieme relevantne zodpovedať otázku dosiahnutého stupňa jeho polepšenia, lebo na tento stupeň sa nedá usudzovať len podľa správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ale je nutné skúmať, či sa odsúdený zbavil záporných vlastností, charakterových čŕt, sklonov a zlých návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu trestný čin spáchať (primerane R 37/1973). Polepšenie je totiž vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samé o sebe automaticky neznamená, že sa odsúdený polepšil, pretože môže byť aj len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice, nie o náznak skutočných zmien osobnosti odsúdeného.

25. Podľa názoru krajského súdu okresný súd nezisťoval výsluchom odsúdeného ani ďalšie skutočnosti, ktoré v súvislosti s predmetným rozhodovaním majú svoju relevanciu, napr. z čoho by odsúdený žil, či má nejaké sociálne, rodinné zázemie a iné faktory, ktoré by v konečnom dôsledku mohli umožniť jeho úspešnú integráciu do spoločnosti a zavŕšiť proces jeho resocializácie.

26. Z prezentovaných dôvodov považoval krajský súd sťažnosť odsúdeného za dôvodnú, preto napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie

27. Úlohou okresného súdu po vrátení veci bude doplniť dokazovanie v zmysle vyššie uvedeného, teda oboznámením podstatnej časti spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T/23/2018 a tiež Okresného súdu Senica pod sp. zn. 23T/4/2025, ktoré si za týmto účelom vyžiada, aktualizovaným hodnotením riaditeľa ústavu a výsluchom odsúdeného vo vyššie naznačenom smere. Až na základe takto doplneného dokazovania, po zhodnotení všetkých relevantných skutočností, ktoré z neho vyplynú, okresný súd opätovne rozhodne o predmete konania a svoje rozhodnutie riadne odôvodní spôsobom, ktorým dá stranám komplexné odpovede na všetky kľúčové otázky.

28. Dokazovanie okresný súd zameria predovšetkým na fakt, či už doterajší výkon trestu odňatia slobody v dostatočnej miere prispel k zmene záporných vlastností či charakterových čŕt odsúdeného, ktorá by svedčila o dosiahnutom stupni nápravy, teda o polepšení odsúdeného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.